

Inspiratiekaart koplopers duurzaamheid

Wat kunnen organisaties leren van koplopers over verduurzaming?

Afbakenen

Hoe komen koplopers tot een afbakening van duurzaamheid?

Koplopers bakenen duurzaamheid af op een manier die past bij hun organisatie

- Richt je op een brede benadering van duurzaamheid, zowel op people als op planet als op profit.
- Bepaal op welke aspecten van duurzaamheid de organisatie invloed heeft en waar de impact het grootst is.
- Begin met een aspect dat past bij de kern van de organisatie, zoals een energiebedrijf dat energie duurzaam maakt.

"De invulling van een duurzame koers kan je niet als teamleider vanachter je bureau bedenken."

Ambities stellen

Hoe komen koplopers tot hun ambities?

Koplopers baseren hun ambities op een analyse van hun omgeving

- Analyseer de bedrijfsprocessen en identificeer de mogelijkheden om ze te verduurzamen.
- Kijk naar de ambities en resultaten van koplopers en leer hiervan.

Koplopers stellen zowel ambitieuze als realistische doelen en groeien hier stapsgewijs naartoe

- Denk in stappen en houd ruimte voor flexibiliteit.
- Houd oog voor innovatie en kansen voor versnelling, en stel doelen waar mogelijk bij.
- Maak ambities concreet en zichtbaar voor iedereen.

Sturen

Hoe sturen koplopers op resultaten?

Koplopers maken duurzaamheid een vast criterium in besluitvormingsprocessen

- Maak duurzaamheid de norm binnen de besluitvorming en leg het uit als je hier van afwijkt.
- Maak een afwegingskader voor duurzaamheidsinvesteringen om kosten en baten zichtbaar mee te maken.
- Benoem wat de organisatie nodig heeft om de duurzaamheidsambities te kunnen waarmaken.

Koplopers maken hun resultaten inzichtelijk en meetbaar

- Meet de impact van de activiteiten en gebruik deze om systematisch te sturen op doelen.
- Zorg dat baten binnen de organisatie of keten terechtkomen bij degene die de kosten maakt.

"Kom in actie, gewoon doen!"

Organiseren

Hoe richten koplopers hun organisatie duurzaam in?

Koplopers laten duurzaamheidsambities overal in de organisatie terugkomen en nemen hier tijd voor

- Behandel duurzaamheid niet als apart onderdeel, maar integreer het in alle delen van de organisatie.
- Benut 'ambassadeurs' in alle lagen van de organisatie die de rest enthousiasmeren.
- Onderken dat het tijd kost om collega's te betrekken bij de duurzaamheidsambities en neem deze tijd ook.
- Laat aan alle collega's zien wat makkelijke manieren zijn om bij te dragen aan de duurzaamheidsambities.
- Vertaal geleerde lessen naar andere situaties en projecten.

Verankeren

Hoe ontwikkelen koplopers een cultuur van verduurzaming?

Koplopers laten collega's zelf en op hun eigen manier werken aan de duurzaamheidsambities

- Creëer een open sfeer met ruimte voor kritische vragen en feedback over het realiseren van ambities.
- Geef inspirerende voorbeelden hoe medewerkers duurzaamheid binnen hun functie kunnen invullen.
- Geef collega's ruimte voor creatieve oplossingen, om te experimenteren en fouten te maken.
- Beloon collega's die zich inzetten voor de duurzaamheidsambities en vier successen.

"Pak iets dat dichtbij je staat en maak daarmee een verschil."

Bestuurders en managers van koplopers tonen leiderschap en geven het goede voorbeeld

- Laat zien hoe je als leidinggevende zelf bijdraagt aan de duurzaamheidsambities.
- Draag het belang van duurzaamheidsambities zelf uit binnen de organisatie.

Samenwerken

Hoe werken koplopers samen met partners aan verduurzaming?

Koplopers gaan partnerschappen aan om samen ambities te realiseren

- Maak jouw doelen inzichtelijk voor partners en ga in gesprek over hun mogelijke bijdrage.
- Vraag hoe jij partners kan helpen om hun duurzame ambities te helpen realiseren.
- Zoek naar samenwerkingsmogelijkheden voor langere termijn.
- Veranker duurzaamheid op een transparante manier in het inkoopbeleid en geef hier flink gewicht aan.
- Geef leveranciers expliciet ruimte voor het aandragen van duurzame oplossingen, zoals bij aanbestedingen.
- Breng samen met partners de impact van de totale keten op mens en planeet in kaart.

"Je moet nee durven zeggen tegen partijen die je normen en waarden niet delen."

Koplopers zoeken actief naar lessen en inspiratie buiten hun eigen organisatie en sector

- Leer van andere organisaties, ook buiten je eigen sector.
- Haal inspiratie uit jongeren en vrienden, zoals door universiteiten te betrekken.

Inspireren

Hoe inspireren en activeren koplopers anderen tot verduurzaming?

Koplopers delen hun ambities, resultaten en lessen met de buitenwereld

- Maak je inzet en resultaten zichtbaar, zoals met stickers op elektrische bedrijfsauto's.
- Laat de buitenwereld weten dat je duurzaamheid belangrijk vindt en deel je ervaringen enthousiast.

Over deze kaart

Op deze kaart staat wat organisaties kunnen leren van de meest duurzame organisaties in Nederland, de koplopers in duurzaamheid. De lessen zijn het resultaat van een expeditie langs organisaties die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. De expeditie bestond uit presentaties, discussies met en reacties van professionals uit het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de overheid. Deze kaart is tot stand gekomen op basis van verslagen van de expeditie en een denksessie met betrokkenen. Het Overlegorgaan Infrastructuur en Milieu (OIM), het ministerie van Infrastructuur en Milieu en MVO Nederland organiseerden de expeditie en danken alle deelnemers aan de expeditie en het OIM-overleg voor hun bijdrage.